

**Положення
про академічну доброчесність
учасників освітнього процесу
Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №21 ім. Ю.Г. Ілленка
Черкаської міської ради
Черкаської області**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну доброчесність Черкаської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №21 ім. Ю.Г. Ілленка Черкаської міської ради Черкаської області (далі - Положення), є внутрішнім нормативним актом та встановлює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування у відносинах між учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Цивільного кодексу України, Статуту школи, Правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних актів школи.

1.3. Метою Положення є дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, виховній), підтримка особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками, учнями та батьками (морально-психологічний клімат у колективі), запобігання порушень академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники, учні та батьки учнів, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу освітнього закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

2. ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил , якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в закладі необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизм;
- законність;
- соціальна справедливість;
- пріоритет прав і свобод людини і громадянина;
- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- науковість;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;

- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності

2.3. Кожен учасник освітнього процесу наділений правом вільно обирати свою громадянську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

2.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.6. Гідним для учасників освітнього процесу є:

- шанобливе ставлення до символіки закладу: гімну, прапора, герба;
- дотримання Правил внутрішнього розпорядку;
- культура зовнішнього вигляду;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних, для створення позитивної репутації закладу.

2.7. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

- навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності учасників освітнього процесу;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю;
- провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями.
- порушення норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час освітнього процесу, нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління у закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Академічна доброчесність забезпечується усіма учасниками освітнього процесу закладу освіти шляхом дотримання:

- норм Конституції України;
- Конвенції ООН «Про права дитини»,
- Статуту закладу та Правил внутрішнього розпорядку;
- норм чинного законодавства України в сфері освіти та загальної середньої освіти;
- загальноприйнятих етичних норм;
- норм законодавства України про авторське право.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, примноження його традицій;

- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;

- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;

- запобігання корупції, хабарництву;

- збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази закладу;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм про авторські права;

- надання правдивої інформації про результати власної освітньої (творчої, наукової) діяльності;

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;

- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання;

- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;

- якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків;

- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;

- негайне повідомлення адміністрації освітнього закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним або суспільним інтересам тощо.

- підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки, відповідно до вимог законодавства.

3.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання (самостійні, контрольні, ДПА);

- постійна підготовка до уроків, виконання домашніх завдань;

- надання достовірної інформації про власні результати навчання батькам або особам, які їх замінюють;

- дотримання правил етики у спілкуванні з однолітками та дорослими;

- використання в освітній діяльності лише перевіреної та достовірної інформації та грамотне посилання на неї;

- дотримання норм законодавства про авторське право;

- неприпустимості пропонування хабаря за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки;

- особисту присутність на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

- сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищенню його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості.

4. ЗАХОДИ З ПОПЕРЕДЖЕННЯ, ВИЯВЛЕННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться одночасно з правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти та даним Положенням під особистий підпис.

4.2. Положення доводиться до батьківської громадськості на батьківських зборах, а також оприлюднюється на сайті закладу.

4.3. Заступник директора школи, що відповідає за організацію методичної роботи в закладі:

- знайомить педагогічних працівників із документами, що унормовують дотримання академічної доброчесності та встановлюють відповідальність за її порушення;
- забезпечує впровадження в професійну діяльність педагогічних працівників створення, оформлення методичних розробок (робіт) для публікацій та конкурсів різного рівня, шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання;
- ознайомлює педагогічних працівників із вимогами щодо належного оформлення посилань на використані джерела інформації;
- забезпечує рецензування робіт для присвоєння педагогічного звання та на конкурси різного рівня;
- рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення, цитування, посилання на джерела інформації, списування).

4.5. Виявлення порушень академічної доброчесності в закладі освіти здійснюється наступним чином: особа, яка виявила порушення академічної доброчесності педагогічним працівником, має право звернутися до керівника закладу освіти з усною чи письмовою заявою. Заява щодо зазначеного порушення розглядається на засіданні педагогічної ради, яка ухвалює рішення про притягнення до академічної відповідальності (за погодження з уповноваженою особою від трудового колективу).

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.

Фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).

Обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.

Хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

Зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

5.2. За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнуті до такої академічної відповідальності:

Порушення академічної доброчесності		Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган/посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
О Б М А Н О б м а н	Списування	Здобувачі освіти	- самостійні роботи - контрольні роботи - зрізи знань - моніторинги	Повторне проходження оцінювання. Термін – 1 тиждень	Учителі - предметники Педагогічна рада закладу
			Державна підсумкова атестація	Повторне проходження ДПА	Педагогічна рада закладу
			I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.	Оргкомітет, жури
	Фальсифікація	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками:	Якщо встановлено: - спотворене представлення у	Педагогічна та методичні ради закладу, атестаційна комісія

	Фабрикація Плагіат		- методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний посібник; - наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка; - методичний вісник; - стаття; - методична розробка.	методичних розробках; - публікація чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел; - використання Інтернету без посилань; - фальсифікація наукових досліджень; - неправдива інформація про власну освітню діяльність виникає підстава для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії	
Необ’єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки, результатів навчання: - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи.	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання навчальних досягнень. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань.	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів.	
Хабарництво	Педагогічні працівники	Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру залежно від розміру та	Притягнення до відповідальності судом	Суд першої інстанції	

		об'єму, є підставою для притягнення педагогічного працівника до відповідальності судом першої інстанції		
--	--	---	--	--

5.3. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- дисциплінарна;
- адміністративна та кримінальна;
- відмова у підвищенні кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання під час атестації;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

5.4. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі загальної середньої освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (самостійна, контрольна робота, іспит, тощо);
- попередження;
- у разі списування під час конкурсів, I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади робота учасника анулюється. У разі повторних випадків учасник не допускається до участі в інших конкурсах, олімпіадах.

5.5. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

6. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6. 1. З метою дотримання та виконання членами шкільної спільноти морально-етичних та правових норм цього Положення в закладі створюється незалежний орган - Комісія з питань академічної доброчесності (далі - Комісія).

6.2. Склад, повноваження і діяльність комісії визначаються відповідним положенням.

6.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та загальної середньої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом закладу, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними (локальними) актами та цим Положенням.

6.4. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

6.5. Будь-який учасник освітнього процесу може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

6.6. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та батьківської громади.

6.7. Термін повноважень Комісії - 1 рік.

6.8. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради:

6.8.1. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

6.8.2. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

6.8.3. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

6.8.4. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

6.9. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу школи.

- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.

- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність школи.

- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу школи.

- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.

- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора школи для подальшого реагування.

6.10. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

6.11. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, голос голови Комісії є вирішальним.

6.12. За результатами засідання Комісії складається протокол. Який підписує голова (в разі його відсутності - заступник) та секретар.

6.13. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

7. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

7.2. Положення про академічну доброчесність затверджується педагогічною радою закладу та вводиться в дію наказом директора.

7.3. Прийняття принципів і норм Положення засвідчується підписами членів педагогічного колективу. Здобувачі освіти ознайомлюються в обов'язковому порядку.

7.4. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу освіти.